

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehac nunquam
in lucem prodire

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De SS. martyribus, Theodora, & Pherbuta, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

navit, & me per duo tormenta coronabit. Cumque sententiam à Iudice latam accepisset, securi percussus est. Quo facto, eius corpus in ignem fuit coniectum. Martyrio autem functus est sanctus Didymus Nonis Aprilis, regnante in cælis Domino nostro Iesu Christo: Quoniam ipsi est gloria cum Patre & sancto Spiritu nunc, & semper, & in secula seculorum, Amen.

F. LAVREN. SVRIVS LECTORI RHO.

Hanc historiam aut certè consimilem prolixè scribit S. Ambrosius Mediolanensis episcopus lib. 2. de Virginibus: sed eam quòd in quibusdam nonnihil ab hac discrepare videatur, in vicesimum octauum Aprilis diem transferemus, quo die Latina Martyrologia Theodora & Didymi martyrium habent, vt lector vtrouique, hoc est, & quinto iuxta Metaphrasten, & 28. Aprilis die iuxta Latinos, hanc egregiam habeat historiam.

S. AMPHIANI martyrium quare suprà 2. Aprilis.

MARTYRIUM S. THERMES ET PHERBVTAE
EIVS SORORIS, EIVSQUE ANCILLAE, AVTHO-
re Simeone Metaphraсте.

Empore nostræ persecutionis, Regina repente in morbum incidit: quæ cum Iudæorum Crucis inimicorum, esset studiosa, eosque libenter audiret, accesserunt ad eam atque dixerunt, Simeonis episcopi, cognomento Iombaphæi sorores, vt fratris necem vlciscerentur, venenum ipsi, quo interiret, miscuissent. Quod cum ad Regis aures peruenisset, sancta Therme statim cum sorore & ancilla comprehensa est. Erat autem hæc virgo sacris in rebus exercitata: immò verò omnes erant in Iesu Christi fide optimè institutæ. Habita de illis quæstio fuit in palatio. Mauptra enim Magorum princeps cum duobus alijs principibus Regis mandato Iudex fuerat constitutus. Cum autem sancta Therme cum quibus reliquis in iudicium esset adducta, perpecta Iudices per Ichnritudine ipsius (erat enim forma admodum venusta) improbo singuli amore vehementer exarserunt: nemo tamen alijs rem indicauit. Sic igitur illas sunt allocuti:

5. Aprilis.

Mauptra princeps Magorum.

Thermes constantia.

Deur. 6. & 10. Exod. 22.

En quantu abominatur coniugium virgo Deo dicata.

Cur orbis terrarum Regina ac domina veneficium parastis? Quo quidem crimine digna estis mortis supplicio. Hic sancta Therme respondens: Cur nos, inquit, in crimen vocatis, quod à veritate abest quàm longissimè? Cur nobis calumnias struistis? Si sanguinem nostrum sititis, quid vobis impedimento est, quo minus illum bibatis? Si mortem nostram optatis, ecce manus vestrae quotidie cædibus coinquinantur: & nos propter Deum nostrum malumus mori, quàm ipsum abnegare: est enim vita nostra. Et quemadmodum scriptum est, vt vnum Deum adoremus, & illi soli seruiamus, sic etiam facimus. Et cum alibi scriptum sit: Maleficos non sines viuere: quomodo nos malefica, quæ scelus id grauius propè Dei abnegatione iudicamus? Vtrique profecto crimini mors proposita est. Audiebant Iudices virginem cum voluptate, & pulchritudinis atque sapientiæ ipsius admiratione loqui non poterant. Sed quisque secum ipse sic cogitabat: Regem hortabor, vt illas liberet, & hanc mihi vxorem ducam. Mauptra autem: Vix tandem rectè, inquit, dixisti, vobis non licere esse maleficis: Verum fraternæ mortis vlciscenda causa id perpetrastis. Ad hæc virgo sancta respondit: Quid mali fratri nostro accidit, vt nos propter ipsum à Deo viuente vitam nostram seiungere debeamus? Quauis enim vos illum improbitate vestra & æmulatione interfeceritis, tamen viuunt, & gaudet in regno cælesti: quod quidem regnum, potentiam & imperium vestrum euertet. Quæ illa cum diceret, iusserunt eas in carcerem duci, & custo diri.

Diluculo autem misit ad eam Mauptra nuncium, qui diceret: Si vis, orabo Regem, vt liberet vos à morte, & eris mihi vxor. Quibus verbis auditis, strenua virgo, & si non potuit non commoueri, tamen ita respondit: Os tuum obstrue, canis immunde, inimice Dei, & omnis veritatis: nec audeas amplius verbum impurum effundere in aures meas. Neque enim ista cogitatio cadit in mentem meam. Absit. Semel enim dicatum Christo Domino, cui virginitatem meam seruo, & fidem ac veritatem tueri studeo, solus enim est sine peccato, & liberare me potest ab immundis manibus, & impuris cogi-

cogitationibus vestris. Mori non timeo, nec vllum cædis genus reformido. Hæc enim via, quam mihi adornatis, me ducet ad charissimum fratrem meum Simeonem, ut dolorem & gemitum, quos post necem ipsius pertulit anima mea, solatium & consolationem accipiam. Miserunt itidem ad eam reliqui duo Principes nuncios: quos illa pariter cum indignatione reiecit. Quamobrem cum se victos ab illa perspicerent, & cupiditatem suam inanem esse animaduertent, consilium iniierunt, & falsum atque iniquum ad Regem testimonium detulerunt, eas esse maleficas, asserentes.

Quo Rex audito, decreuit, ut nisi Soli immolarent, occiderentur. Quod quidem decretum cum ad eas perlatum esset, responderunt, se Deum, cæli ac terræ effectorem adorare: nolle autem honorem Deo debitum, Soli ab ipso pro creato tribuere: nec vllis minis posse à charitate Saluatoris & Domini sui Iesu Christi reuocari. Quæ cum dixissent sanctæ Virgines, vno Magi consensu magnaque voce è terra tollendas pronunciârunt, quod Reginae pharmaca præparassent, quibus interiret. Statim igitur Rex hanc in eas sententiam tulit, ut quo mortis genere Magi vellent, afficerentur. Negabant enim homines impij atque impuri, fieri posse, ut Regina conualesceret, nisi virginum corpora duas in partes ita disseccaretur, ut Regina per medium illarum incederet. Sed Maupas rursus, cum ad supplicium ducerentur, ad sanctam misit, qui diceret, si vellent sibi obsequi, curaturum, ut nec ipsa, nec reliquæ puellæ interficerentur. At virgo sancta, clara voce: Canis, inquit, immunde, cur hæc loqueris, quæ ego audire non possum? Ad finem enim huius vitæ peruenire cupio, ut perpetuò viuam. Absit, ut caducam hanc mihi vitam parem, qua morte peream sempiterna.

Nec audire sustinet conjugij metionem, scies id sibi non licere.

Horrendum supplicium.

Eduxerunt igitur illas extra ciuitatem, & pro vnaquaque ipsarum binos palos ita defixerunt, ut vni eorum collum, alteri pedes earum alligarent: Et cum eas sic extendissent, assumpta ferra fabrilis, singulas in binas partes disseccauerunt. Et terna ligna proceram in vna parte viæ, terna in altera constituerunt, illisque sanctarum virginum corpora suspenderunt. O spectaculum horrendum ac miserabile, spectaculum lachrymis, luctu, stupore & gemitu prosequendum. Si quis lachrymas non habet, accedat, & erumpent ex oculis eius fontes lachrymarum. Ecce corpora candida & sancta trophæum in via constituunt, in quibus illæ omni vitæ suæ tempore grauitatem & virginitatem coluerunt. Libertas in ignominiam versa est earum, quæ modestiam & æquitatem in proprio thalamo exercebant. Ecce gloria mutata est in contumeliam. Quandoquæ quiescet & expectabit Diuina iustitia? Sed cum ad iudicandum exurget, non parcat amplius, nec miserebitur. Quam multa audet superbia: quæ tamen cum ceciderit, non consurget, nec habebit vbi consistat. Hæc profectò Sanctarum ligna fructus iustitiæ ferunt. Verè isti sunt Arabiae lupi crudeles, bibentesque sanguinem, qui virgines has secuerunt ac suspenderunt. De ipsis cogitabat beatus Propheta cum diceret: Viuentes vtique absorbuisent nos. Cum irasceretur furor eorum in nos, viuentes ad inferos deduxisset nos. Quis tam horribili facinore latari potuit? Quis tam immane spectaculum sine lachrymis intueri? Nemo profectò. Aut si quis potuit, is ab hominis natura est alienus, nec ex genere Adam profectus est.

Psal. 123.

Tulerunt igitur infelicem Reginam, quæ in ea via per sanctarum corpora transijt, magna illam caterua prosequente. Rex enim diem illum celebrabat. Martyrio coronata est sancta Therme, cum sorore & ancilla, Nonis Aprilis, in Christo Iesu Domino nostro: cui gloria cum sanctissimo Patre, & benignissimo ipsius Spiritu vitæ largitore, nunc, & semper, & in secula seculorum, Amen.

VITA B. VINCENTII VALENTINII, COGNOMENTO FERRARI, PROFESSIONE DOMINICANI, sanctitate, doctrina, miraculisque clarissimi.

PROLOGVS EPISTOLARIS FRATRIS PETRI RAVZANI Panormitani, ad Reuerendum Magistrum ordinis Prædicatorum Martialem Auribelli, in sequentem historiam S. Vincentij confessoris.

I Maiorum nostrorum, qui post nostrum inclytum ducem Dominicum, Ordinis Prædicatorum gubernationem habuerunt, facta, dicta, gesta, instituta diligenter repetere, & cum eis ea, quæ à te gesta sunt, ex eo tempore, quo Dei prouidentia eiusdem Ordinis summus magister creatus es, conferre voluerimus, pater reuerendissime, certè satis compertum habe-